

Olsson, Gudrun

Gudrun Olsson

Gudrun Olsson (f. 1947) är professor i psykologi vid Strömstad Akademi sedan 15/9 2010.

Gudrun Olsson blev filosofie kandidat 1971 vid Lunds universitet, filosofie doktor i psykologi 1988 vid Göteborgs universitet och docent i psykologi 1996 vid samma lärosäte. Vidare blev hon legitimerad psykolog 1978, legitimerad psykoterapeut 1985 och behörig som handledare i psykoterapi 1985.

Under åren 1977-1996 tjänstgjorde Gudrun Olsson vid Psykologiska institutionen, Göteborgs universitet (19 år), Lunds universitet (2 år) och Högskolan Sundsvall/Härnösand (1 år) som assistent, förste amanuens, högskoleadjunkt, lektor, forskningsassistent och forskare (egna forskningsanslag från Humanistisk-Samhällsvetenskapliga Forskningsrådet under 1989-1995). Hon var anställd som universitetslektor i klinisk psykologi, Psykologiska institutionen, Stockholms universitet 1996-1997, professor i klinisk psykologi, Institutet för Psykologi, Tromsö universitet 1999-2000 och professor i klinisk psykologi, Institutet för Kommunikation, Aalborg universitet 2001-2007. Fr.o.m. 2010 är hon anknuten till Institutionen för Psykologi, Lunds universitet.

Parallellt med forsknings-och undervisningsverksamheten vid universitetet har Gudrun Olsson hela tiden arbetat i privat verksamhet. Denna har omfattat psykoterapimottagning för patienter och psykoterapihandledning, konsultation och handledning av forskning och utvärdering samt föreläsningssupplett. Ett viktigt inslag i den privata verksamheten är organiserandet av skrivprojektet "Gräv där du står", inspirerat av den projektmodell som utvecklats vid Aalborg universitet. Syftet är att initiera psykoterapiforskning/skrivande, företrädesvis i grupp, för psykoterapeuter med lång erfarenhet av praktiskt arbete. Ett annat viktigt inslag i det privata arbetet har varit examinationen av de vetenskapliga arbeten som ingår i psykoterapi- och handledarutbildningar, vilka givits i privat verksamhet eller vid universitetet. Fr.o.m. 1987 har hon varit examinator för det vetenskapliga arbetet på 90 olika utbildningar (35 grundläggande psykoterapiutbildningar, 40 legitimationsgrundande psykoterapiutbildningar och 15 handledarutbildningar i psykoterapi).

Gudrun Olsson betraktar psykoterapi och forskning som två praxisformer i ett spänningsfält. Praktikens problematiska situationer ger riktning åt forskningen. Hennes doktorsavhandling hade titeln *The patient therapist relationship with emphasis on transference and countertransference* och kan sägas utgöra ett exempel på praktisknära forskning. Här illustreras hur patienter iscensätter barnomens dialogscenarier i relation till psykoterapeuten och hur denne kan använda sina egna känsloreaktioner i förståelsen av patientens relateringsformer. Hon intresserade sig tidigt för omedvetna processer och studerade latent kommunikation i psykoterapiprocessen. Vad sägs mellan raderna? Att lära sig lyssna till latent budskap är en av de viktigaste uppgifterna för en psykoterapeut. Hon studerade psykoterapeuters drömmar och utforskade relatio-

nen mellan drömmar och associationer till dessa. Ett annat forskningsområde handlar om formandet av en professionell psykoterapeutisk identitet och vilka svårigheter blivande psykoterapeuter brottas med. Hur är det möjligt att lära sig ett yrke, där man använder hela sin person som ett instrument i förståelsen av en annan människas psykologiska liv? Vidare handlade en grupp av studier om vad som utmärker psykoterapins goda respektive dåliga ögonblick samt innebörden av de terapeutiska ramarna. Hur förstår och hanterar psykoterapeuter på olika erfarenhetsnivåer de ram-brott som patienter initierar? Utifrån erfarenheten från deltagandet i universitetsvärlden kom frågor kring mäns och kvinnors kompetens att väckas. Ur ett genusperspektiv undersöktes hur sakkunniga bedömer kompetensen. Var bedömningarna könsneutrala eller var de färgade av omedvetna föreställningar om vad som utgör manlig respektive kvinnlig norm? I andra studier undersöktes hur den praktiska kompetensen värderas vid tillsättning av akademiska tjänster i psykoterapi. I mer vetenskapsteoretiskt präglade texter har Gudrun Olsson försökt kartlägga den psykoanalytiska psykoterapins släktskapsförhållande med fenomenologi och hermeneutik och vad praktisk kunskap är. I debattartiklar har hon diskuterat evidensparadigmets begränsningar vad gäller förståelse av praktisk kunskap. Hon har intresserat sig för berättelsen som en grundläggande kunskapsform. I boken *Berättelsen som utgångspunkt, psykoterapi i praktik och forskning*, N&K, 2008, framhålls värdet av narrativisering av erfarenhet allmänt sett, och speciellt vad gäller formandet av en mer livsduglig livsberättelse under loppet av en psykoterapi. Inte minst vid allvarlig sjukdom, då kontinuiteten i levandet är bruten, märker man berättelsens läkande kraft. Ett forskningsområde som hon utvecklat under senare år handlar om användningen av metaforer

om och i psykoterapi. Arbetena är publicerade i drygt 50 artiklar och 9 bokkapitel i antologier.